

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут
філології та історії
Кафедра української мови, літератури та методики навчання
СИЛАБУС
навчальної дисципліни
СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА
2021 рік вступу

Код дисципліни	ОК 10
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	<u>нормативна дисципліна циклу професійної підготовки</u>
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Українська мова і література)»
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	ПМК (4 семестр)

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Кабиш Марина Юрївна , канд філол. наук, ст. викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380660333518
E-mail:	marinkabysh@gmail.com
Профіль викладача	https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/417-kabish-marina-yurijivna

Консультації	Четвер 15:00 – 16:00; платформа Google Meet / Zoom
--------------	--

Кількість часу на вивчення

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин					Вид семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				Самостійна робота студента		
			Європейські кредити	Години	Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			
Денна 4 р.н.	II	4	3	90	36	14	0	22	54		

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс сучасної української літературної мови – нормативна навчальна дисципліна, яка становить основу професійної підготовки вчителя української мови і літератури.

Майбутні фахівці-філологи мають досконало опанувати інструмент пізнання – рідну мову. Саме тому майбутній учитель словесності повинен вільно володіти лексичним і фразеологічним багатством української літературної мови, розуміти структуру і внутрішні закономірності мовної системи, вільно володіти мовними нормами, зміцнювати навички мовних розборів, знати норми орфоєпії і вміти застосувати їх на практиці. Опанування курсу здобувачами вищої освіти спирається на знання таких навчальних дисциплін, як вступ до мовознавства, практичний курс української мови, лінгвістичний аналіз художнього тексту.

Мета освітнього компонента полягає у розкритті наукових основ дослідження сучасної української літературної мови; вивченні загальнотеоретичних питань граматики (морфології), в організації самостійної та індивідуальної роботи студентів, спрямованої на оволодіння основними поняттями зазначених модулів курсу, закономірностями побудови і функціонування мовних категорій різних підсистем мовної системи, у свідомому практичному оволодінні українською літературною мовою, заснованому на вивченні її закономірностей.

Завдання курсу:

- розкрити місце української мови серед слов'янських мов, її походження та історичний розвиток;
- виявляти головні закономірності морфологічної системи української мови;
- визначати граматичні форми та граматичні значення слів форм;
- характеризувати лексико-граматичні категорії;
- проводити морфологічний аналіз слів форм різних частин мови;
- розкрити закономірності, які визначають використання виражальних мовних засобів відповідно до сучасних літературних норм;
- з'ясувати різні аспекти дослідження мовних явищ у сучасному мовознавстві;

- формувати й удосконалювати навички і вміння аналізувати мовні явища, виявляти їх, розрізняти, утворювати, добирати і вживати у власних висловлюваннях;
- виробити міцні навички грамотного усного і писемного мовлення;
- формувати культуру спілкування.

Пререквізити: Курс „Сучасна українська мова” пов’язаний з такими лінгвістичними дисциплінами, як “Вступ до мовознавства”, «Практичний курс української мови», «Українська мова за професійним спрямуванням», вивчення яких закладає основи для засвоєння студентами фонетичних, лексичних, граматичних особливостей сучасної української літературної мови. Крім того, розгляд окремих питань усіх структурних модулів «Сучасної української мови» потребує опори на знання таких навчальних дисциплін, як філософія, історія, соціологія, політологія, психологія, логіка, а також анатомія і фізіологія, фізика.

Постреквізити: Знання і вміння, набуті у процесі вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська мова», становлять підґрунтя для опанування таких курсів, як “Історична граматики української мови”, “Українська діалектологія”, «Стилістика», «Історія української мови», «Шкільний курс української мови», із якими курс „Сучасна українська мова” тісно пов’язаний.

Очікувані результати навчання:

У результаті успішного засвоєння курсу мають сформуватися такі загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Знання та розуміння предметної галузі та професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 9. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності

ОК «Сучасна українська мова. Морфологія» формує такі фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах освіти, практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури.

ФК 8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв’язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах, володіти методикою розвитку зв’язного мовлення здобувачів освіти в процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 13. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, світової літератури.

ПРН 3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс

художньої літератури й сучасності.

ПРН 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 8. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 13. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою

ПРН 19. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 22. Здатний навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Windows 7, Mozilla Firefox, MS Office 2010; OpenOffice.org (11); доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; комп'ютер.

2. Організація навчання

Методи навчання:

словесні (лекція, бесіда, диспут);

наочні (демонстрування, ілюстрування);

практичні (практична робота, робота з інформаційними джерелами, виконання вправ);

інноваційні технології (методи інтерактивного навчання).

Методи навчання Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів і методів стимулювання й мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця-філолога з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) **за джерелом інформації:** • словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація, Bubbles.us – карта знань), пояснення, розповідь, бесіда. • наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. • практичні: вправи.

2) **за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **за ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **за ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

2. **Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

З метою формування професійних компетенцій студента-філолога широко впроваджуються **інноваційні методи навчання**, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу: комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод тощо).

Під час викладання лексикології, фонетики – орфоепії сучасної української літературної мови найбільш ефективними є такі методи навчання: частково-пошуковий (евристичний) – викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та

творчої діяльності студентів); дослідницький: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висувуючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

3. Методи контролю. Контроль у навчанні лексикології, фонетики – орфоепії сучасної української літературної мови студентів-філологів передбачає виявлення рівня сформованості мовленнєвих компетентностей, визначення правильності організації освітнього процесу, діагностування труднощів засвоєння матеріалу, перевірку ефективності використаних методів і прийомів навчання. Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності й системності, всебічності й професійної спрямованості контролю. Навчальні досягнення студента з лексикології, фонетики – орфоепії сучасної української літературної мови оцінюються за кредитно-трансфертною системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості поетапного контролю, самостійної роботи – накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок.

У процесі **оцінювання навчальних досягнень** бакалаврів застосовують такі **методи**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;
- методи письмового контролю: письмове тестування, підсумкове тестування, звіт, реферат, стаття;
- методи самоконтролю: вміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, тестування.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, практичному і тестовому контролю.

Метод усного опитування є найпоширенішим і найбільш ефективним під час викладання лексикології, фонетики – орфоепії сучасної української літературної мови. Полягає у з'ясуванні рівня знань студента завдяки прямому контакту з ним під час перевіркової бесіди.

Письмовий контроль. Особливістю письмової контрольної роботи, порівняно з усною перевіркою, є глибина відповідей на запитання і виконання практичних дій, більша тривалість її проведення і підбиття підсумків.

Тестові методи перевірки знань. Вони становлять систему завдань для оцінювання знань студента за допомогою кількісних норм. Здебільшого передбачають вибір особою, яка проходить тестування, однієї з кількох запропонованих відповідей

Структура залікових кредитів дисципліни

№ п/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
	Модуль 1. ГРАМАТИКА. МОРФОЛОГІЯ. ІМЕННІ ЧАСТИНИ МОВИ			
	Змістовий модуль 1. Граматика. Іменник.			
1.	Граматика української мови. Морфологія.	1	2	6
2.	Іменник як частина мови	1	2	6
3.	Іменник. Граматичні категорії іменника	2	2	6
4.	Словозміна іменника	2	4	6
	Змістовий модуль 2. Прикметник			
5.	Прикметник	2	2	6
6.	Прикметник. Значеннєво-граматичні розряди прикметників	2	2	6
	Змістовий модуль 3. Числівник. Займенник			
7.	Числівник як частина мови	2	2	6
8.	Відмінювання числівників	1	2	6
9.	Займенник	1	4	6
	Разом за семестр:	14 год	22 год	54 год

3. Система оцінювання

Політика оцінювання

– Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які подаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається до завершення вивчення курсу.

– Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

– Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування, дуальне навчання тощо) освітній процес може відбуватися в режимі онлайн (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Оцінювання

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів із курсу

Рівні навчаль- них	Бали	оцінка		Критерії оцінювання навчальних досягнень
		Націона- льна шкала	Шкала ECTS	

досягнен ь				
високи й	90-100	Відмі нно (5)	А	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, повно, логічно і послідовно розкриває зміст теоретичних питань; виявляє різнобічні, систематизовані, глибокі знання; вільно володіє теоретичними основами і лінгвістичною термінологією; висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує і доповнює відповіді інших Здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; демонструє ґрунтовні знання першоджерел, усвідомлене розуміння різних мовознавчих підходів у розв'язанні основних проблем мовознавства, у трактуванні лінгвістичних категорій, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань; виявляє високий рівень літературного мовлення.
Доста тній	82-89	Дуже добре» - «4»	В	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, володіє понятійним апаратом мовознавства, логічно і послідовно викладає матеріал, висловлює власну думку, робить висновок, правильно розкриває основний зміст матеріалу, добре знає основні мовознавчі закономірності і вміє використовувати їх у розв'язанні практичних завдань, комплексно вирішує поставлені завдання, правильно використовує довідкову літературу, має стійкі навички виконання практичних завдань, добре володіє літературним мовленням, проте у відповіді допускає 1 - 2 незначні неточності у використанні лінгвістичної термінології чи тлумаченні мовних явищ.
	74- 81	Добре (4)	С	Здобувач достатньо володіє понятійним апаратом, правильно, логічно, послідовно викладає основний зміст матеріалу, добре знає основні мовознавчі закономірності і вміє використовувати їх у розв'язанні практичних завдань, комплексно вирішує поставлені завдання, правильно використовує довідкову літературу, за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; добре володіє культурою мовлення, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці, у відповіді допускає 1 значну неточність (серйозну помилку) у використанні термінології чи тлумаченні мовних явищ.
Задові льний	64-73	Задові льно (3)	Д	Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, правильно викладає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного мислення, володіє термінологією, вміє проілюструвати теоретичні положення прикладами, у відповіді неповно обґрунтовує висновки, допускає суттєві помилки в узагальненні, у використанні спеціальної термінології та інтерпретації мовних явищ, зміст окремих питань викладає частково, непослідовно, відповідь виявляє прогалини у знаннях.
	60-63	Задові льно (3)	Е	Здобувач знайомий з основними поняттями навчального матеріалу, викладає зміст теоретичних питань на репродуктивному рівні, в цілому володіє термінологією, вміє проілюструвати теоретичні положення прикладами, у відповіді неповно обґрунтовує висновки, допускає помилки в узагальненні, у розкритті окремих теоретичних положень, неточності у розумінні та інтерпретації мовних явищ, відчуються труднощі у використанні теоретичних положень

				для розв'язання практичних завдань, не вміє самостійно зробити узагальнювальний висновок, планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
низький	35-59	Незадовільно - «2»	FX з можливістю повторного складання	Відсутня логіка і обґрунтування теоретичних положень, відповідь має переважно репродуктивний характер, допускаються суттєві помилки, відповіді мають фрагментарний характер, не розкриті основні поняття, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
незадовільний	1-34	Незадовільно - «2»	F - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач не володіє навчальним матеріалом, виконує лише окремі елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Шкала оцінювання здобувачів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	82-89	добре
C	74-81	добре
D	64-73	задовільно
E	60-63	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого бала за національною шкалою і виставляється у відомість обліку успішності та ІНПС (заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і ЕКТС. Середньозважений бал (Сб) із дисципліни визначається на основі: встановленого **вагового коефіцієнта (ВК)** дисципліни (дорівнює 1, що згідно з робочою навчальною програмою розподіляється окремо за кожний вид роботи, зокрема: ВК за роботу на практичному занятті дорівнює 0,6; тематичний контроль, МКР – 0,1; СРС та ІРС – 0,1; залік (виставляється за результатом виконання всіх передбачених програмою завдань), екзамен – 0,2

середньоарифметичного значення оцінок, одержаних здобувачем за кожний вид роботи відповідно до робочої програми за національною шкалою.

Визначення за таблицею 3 підсумкової оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS:

Таблиця 3.

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Національна оцінка	
1	2	3	
A	4,51-5,00	5	Відмінно – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
B	4,01-4,50	4	Добре – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження

C	3,50-4,00	4	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
D	2,83-3,49	3	<i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
E	2,51-2,82	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
FX	2,00-2,50	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, Здобувач не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
F	0,00-1,99	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

3. Джерельна база

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Баранник Н. О. Морфологія української мови (Дієслово. Прислівник. Службові частини мови). Тестові завдання : навч. посіб. Глухів : Суми : ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2015. 196 с.
2. Баранник Н. О. Сучасна українська літературна мова. Дієслово. Практикум : навчальний посібник. Глухів : Суми : ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2015. 80 с.
3. Венжинович Н. Ф., Пискач О. Д. Сучасна українська літературна мова. Морфологія : навчально-методичний посібник для студентів українського відділення філологічного факультету / рец. : А. М. Поповський, В.Ф. Баньої. Ужгород : Гражда, 2022. 176 с.
4. Добролюба Г.М. Методичні рекомендації до практичних занять із сучасної української літературної мови (Морфологія. Дієслово та його форми. Службові частини мови). Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 62 с.
5. Козловська Д. В., Домрачева І. Р., Бортун К. О. Сучасна українська мова. Морфологія: методичні рекомендації. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 38 с.
6. Костусяк Н. М. Морфеміка, словотвір, морфологія української мови : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 80 с.
7. Сучасна українська літературна мова: навчально-методичний посібник / уклад.: І. С. Гонца, В. В. Розгон. Умань : Візаві, 2021. 373 с.
8. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 391 с.

Додаткова:

1. Алексієнко Л. А., Зубань О. М., Козленко І. В. Сучасна українська мова: морфологія : підручник. Київ : Знання, 2013. 524 с.
2. Бабій І. М., Вільчинська Т. П. Сучасна українська літературна мова. Морфологія : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Вид. 2-ге, переробл. і доповн. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2011. 136 с.
3. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. Морфологія : підручник. URL: <http://uareferats.com/index.php/book/details/232>
4. Богдан М., Власенко В., Конторчук Г. Сучасна українська літературна мова. Лексичний, фонетичний і граматичний аналізи: навчально-методичний посібник. Житомир: ПЦ ЖДПУ, 2001. 135 с.
5. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови : академ. граматика укр. мови. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2004. 400 с.

6. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
7. Вільчинська Т., Бабій І. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Практикум. Ч. 2. Тернопіль: Навч. книга Богдан, 2002. 48 с.
8. Глібчук Н. М., Добосевич У. Б. Сучасна українська мова. Морфологія. Практикум : навч. посібник. Київ : Знання, 2009. 486 с.
9. Головащук С.І. Словник наголосів. Київ: Наук. думка, 2003. 320 с.
10. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Horpynych_Volodymyr/Morfolohiia_ukrainskoi_movy.pdf
11. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ : Либідь, 2001. 224 с.
12. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. URL: http://litmisto.org.ua/?page_id=15
13. Леонова М. В. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Leonova_Mariia/Suchasna_ukrainska_literaturna_mova_Morfolohiia/
14. Мединська Н. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ з морфології: навч. посібник. Тернопіль: Навч. книга–Богдан, 2007. 184 с.
15. Плющ М. Я. Граматика української мови : підруч. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. : у двох частинах. Ч. 1 : Морфеміка. Словотвір. Морфологія. URL: <http://irbisnbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000663>
16. Плющ М. Я., Грипас О. Ю. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми : навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 264 с.
17. Плющ М., Леута О., Гальона Н. Сучасна українська мова: збірник вправ. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/31249/SULM_Zbirn.%20Vprav_1995.pdf?sequence=1&isAllowed=y
18. Пономарів О. Д. Сучасна українська літературна мова. Київ, Либідь, 2001. 400 с.
19. Прус В. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Зразки розборів. Житомир: ПЦ ЖДПУ, 2011. 176 с.
20. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. – Київ, 2006. 665 с.
21. Словник труднощів української мови. Харків : Торсінг плюс, 2012. 656 с.
22. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009522>
23. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. Київ, 2001. 431 с.
24. Сучасна українська літературна мова : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / за ред. С. О. Карамана. URL: http://litmisto.org.ua/?page_id=6961
25. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. 2-ге вид., перероб. Київ: Либідь, 2001. 400 с.
26. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева. Київ : Знання, 2010. 374 с.
27. Сучасна українська літературна мова: підручник / за ред. М. Я. Плющ . 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Вища школа, 2000. 429 с.
28. Сучасна українська літературна мова: Підручник / за ред. А. П. Грищенка. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk649258.pdf>
29. Сучасна українська літературна мови : збірник вправ і тестів з морфології : навчальний посібник / Г. В. Семеренко, Л. П. Литвин, Н. В. Кавера. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2012. 232 с.

30. Українська мова. Енциклопедія. Київ, 2000. URL : <http://izbornyk.org.ua/ukrmova/um.htm>
31. Українська мова: Енциклопедія / редкол. Русанівський В.М., Тараненко О.О. (співголови), Зяблюк М.П. та ін. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001051>
32. Український правопис 2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>
33. Хомік О. Є., Сергеда Р. Л. Сучасна українська літературна мова: практикум. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 204 с.
34. Шевчук С. В., Кабиш О. О., Клименко І. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. Київ : Алерта, 2017. 544 с.
35. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс. Київ : Вища школа, 2006. 284 с.
36. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова. Модульний курс. Київ : Вища школа, 2007. 824 с.
37. Шкурятяна Н. Г., Горпинич В. О. Морфологія української мови. Київ: Академія, 2004. 333 с.
38. Ющук І.П. Українська мова: підручник. Київ: Либідь, 2003. 640 с.
39. Ющук П. І. Українська мова : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk661731.pd>

Електронні ресурси

1. Блог професора Пономарева. URL: <https://www.bbc.co.uk/blogs/ukrainian/ponomariv/2442>
2. Велика чи мала літера: словник-довідник. URL: <http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/v>
3. Лінгвістичний портал. URL : <http://www.mova.info/>
4. Мова – ДНК нації. URL : <https://ukr-mova.in.ua>
5. Нова Мова. Проект розвитку української мови. URL : <http://www.novamova.com.ua>
6. Портал української мови та культури URL: <https://slovyk.ua/>
7. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду НАН України. URL: <http://www.ulif.org.ua>
8. Словник української мови в 11 томах. URL: <http://sum.in.ua/> 13. Словник української мови: У 20-ти томах. URL: <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=24&page=0>
9. Словник української мови. Академічний тлумачний словник URL : <http://sum.in.ua/>
10. Словники України online: словозміна, синонімія, фразеологія. URL : <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
11. Сучасна українська літературна мова : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. URL: http://litmisto.org.ua/?page_id=6961
12. Українська мова. Енциклопедія. URL : <http://izbornyk.org.ua/ukrmova/um.htm>
13. Український лінгвістичний портал. URL : <http://www.ulif.org.ua>
14. Український правопис. URL: <https://drive.google.com/file/d/1p0moU61Yrg4RskpJYtljxkiAa5vrd0mM/view>
15. Уроки державної мови. URL : <http://www.mova.kreschatic.kiev.ua>